

UJVIDÉKI NAPLÓ

TÁRSADALMI ÉS A VÁROSI KÖZÜGYEKET SZOLGÁLÓ LAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
II. Rákóczi Ferenc-út 35. szám
1-ső emelet és Szövetkezeti
Könyvtár. Telefon: 371.

Felelős szerkesztő: CSERNYEI MÓR

Megjelenik minden vasárnap.
A lap előfizetési ára: egész
évre 10 korona, fél évre 5 ko-
rona. Egyes szám ára 12 fillér.

Az emberszeretet

mánéknak legfényesebb ékköve az új generációtól való gondoskodás. Mennyisok emberünk pusztul el a háborúban! Az áldozat amit hoztunk és hozunk, kötelességünk. De sokkal nagyobb kötelesség háramlik a társadalomra azért, hogy gondoskodjék az elhalott erők pótlásáról. Ezt másképpen nem tudja elérni, mint a kis események gyöngéd, de életrevaló nevelés és ápolásával. — Teljes megnyugvással konstataink, hogy Ujvidéken a tekintetben olyan eredményt produkált a városi társadalom, amelyet sehol nem találtunk.

Kína járunk az Otthonokban. Látnuk és megcsodáljuk a bámulatos embervédelem, emberszeretet, embermentés nagyszerű munkáját. Itt 180, amott 130, ismét 200 kismemberke gondos ápolásban részesül: megmentik az életnek.

Az újvidéki „Emberszeretet” társulata isteni gondviseléssel fogja föl kiváló, magaslatos hivatását. Isten képe és hasonlóságára fejleszti a humanizmust. Ez a valódi emberi cselekedet! Ezek a kismemberkét megmaradnak nekünk, magunknak, a hiányzó emberiség pótlására.

Eddig még volt mivel véteni, gondozni a faj fölöttől, a nemzeti generáció kis anyját, de vajon lesz-e holnap?! Nem dől-e dugába az egész eddigi nemzeti cselekedet? Mert, amit két helyen látnuk, az élethízeser fogyni van és így még csak napok kérdése, hogy a jó intézmény esedős ne mondjon.

Ujvidék emberrel hozzátok szólnak. Ti, kik a háborúban annyisok magasztosan lényeztetétek adatait közéleti életeteknek, most sem viselhetitek kötelességüket az Emberbarát-egyesülés nemzeti intézménye miatt!

Tegyeitek meg minden korból, hogy 3—400 ember életét megmentésük. Hozzátok az óvodákba, a nemis felesleges, — de még otthon található elemi- és középfokú intézmények valamelyikét. Sok létszámra megy. Aki pénzrel, aki tápláló anyaggal rendelkezik, az adjon, hozzon, küldjön, buzdítsa, sarkaljon mindenkit, mert ezt az intézményt, mint a legfontosabbat, főn kell tartanunk!

Látjátok-e már azt az édes gyermekeséget, mely ott „kel” néniéktől emi? Nézzétek meg szelbe, meghatóbbat nem láttatok. A mennyországban vagyunk ilyenkor, mert itt a szeretet lakozik. A mennyországot szeretet nélkül elképzelni nem tudjuk. A gyermek otthonokban leszá-

lott egydarab a magasból. Isteni ihlet jár-ke az Ellenben. Itt van az igazi boldogság! És mennyire fölemelő, mennyire magasztos azolnak a tenykedése, kik itt a békejobból osztják az emberszeretetet varázsát, mely szívet köt a szívhez. Emberek, kikből a háború vadsága nem tudta kioltni a szánalmat, az irgalmat, menjete a gyermekek közé, keresettek föl őket az igazi otthonokban. Menjete ki hozzájuk, hisz övék a mennyek országa!

Rendre, tisztességes életrendre szokik itt a gyermek. És ami itt szokássá, az az életben természetté válik. Ugy-e bár tudjuk azt, hogy mikor a kismemberke nehezen alszik el, átátót adnak neki a gondatlan anyák. Itt elaltatja a kisdédet a rend. Milyen édesen szendereg az otthonban. A tündérek országában van a kicsi, kit a boldogság alított el. Itt a rend, tisztaság eszközei, melyeket az emberszeretet és jószág ad az emberek kezébe igazgatója a kismemberke nevelését.

Avulni meg tról sem szabad megfellekedniünk, hogy nemcsak a gyermekek megmentését szolgálja az otthon, hanem az anyák könnyebb megélhetését is biztosítja. Az anyának egész napja szabad, munkába járhat és így megkeresi a napi megélhetését, sőt még ruháira is van esélye. Általában olyan áldós hatása intézmény ez, mely az egész társadalomra kifejtendő jótékony hasznosságú erejét.

Avonki erőnlétét képest mi is, az Ujvidéki Napló néhány koronával támogatjuk és támogatjuk az Emberbarát Szövetség munkáját, kérünk mindenkit, hogy járasson el az igazi szeretet adományait ezen célra a főispáni hivatalba.

Öméltségsége, a főispán már többször meglátogatta az Otthonokat és igen jóleső érzéssel élvezte az ott uralkodó boldogságot. Ne engedjük el boldogság meggyazartatni, hanem gondoskodjunk arról, hogy áldós működése állandóan zavaralan maradjon. Városi hatóságunk, a polgármesterrel az életem, minden lehetőséget meglassz, hogy az Emberbarát Szövetség védő szárnyainak oltalma alá járasson mindaz, ami oltalomra, védelemre szorul, amit a társadalomnak és belharciternem meg kell mentenie. De a hatóság együgyű nem rendelkezik azzal a nagy anyagi erővel, ami szükséges, ezért kéri a társadalmat, hogy városunk hőskorszakának emlékoszlopára, melyet a humanizmus emel magára, adakozzék; nehogy esetleg a már építőben levő összeroskadjon. *Csernyei M.*

Másfélszáz éves receptek.

Könyvespolcom egyik sarkában — bizonyára ludfollal írott — kézírásos könyvek sorakoznak egymás mellett. Valamelyik írástudó újkoronomtól örököltém e könyveket, ki két kötetben, a többi kötet, az akkori idők házi orvosságainak receptjeit gyűjtögette össze sok ráerős idejében. A receptek gyöngyömbőlűt betűkkel vannak öreg pergamentlélre rajzolgtatva az akkori időkben divó orthografia hamisítatlan tünetével. A könyvek írja, bar receptjei közt élelélit is találhatók, régen egybeperfordt már az anyafiód homológával s mi késő unokák nem tudjuk, hogy inkább a receptekből kiolvasható naivságon, vagy a gyűjtő türelmén csodálkozzunk-e a könyvek óvasásáról?

Az egyik kötet a következő címmel bír: „Minden Félé Orvosságos és Plastomos Jeczó Könyv 1755”, a másiknak azonban, mely 1833-ban íródott, már némi éleléltségséggel szerkesztett címe van: „Orvosság Nints Halál ellen, Hanem külfölte beleségekről vagyion hasznos Orvosság. Melly által tudós értelmes orvosi Böltsék az Emberek Élelét nem tsak hosszabbítják, hanem egyszersmín könynyebbítik és helyrehozzák. De vagyionk azokivél Házi Orvosságok is melyeket szükségesben mások vigasztalásárá Nyomatásokból és írásból szedegette össze — 232.”

Az előbbi (1755) könyvből részint szóakoztatásul, részint tanaságul ideigittatok néhány receptet. Például: „Csudálatul való. Végy veltát, veső egy korsó vízben, hogy a helye föl légyen igyal abból a vízből egy kicsit. Jó orvosság.” — A csuklas ludváltóleg a rekeszizom görösös összehúzódásból származó hangrészküélet folytán előálló lélezési zotrrej, mely a gyomor vagy a központi idegrendszer izgatásából reflex utján támad. Az öregek tehát ugy gondolokták, hogy a rákancátlan idegtele rá kell ijeszteni a korsóból felénk ágashódó villa hegyével s megszeznik a csuklás. Míndenestre öntudatlannul suggestív hatást előz a fenti recept izneldekeze, de hogy valóban „jó orvosság”-e, azt tessék alkalmalag kipapaszalni.

„Ha az Embernek az orrávére megindul, kőd meg a kis ujjad erősen, ha pedig a bal, tehát job ujjad az is iránta.” Gyakran találkozzunk az életben emberekkel, akik ugy járnak, mintha

eleredt volna az orruk vére, ezeknek talán használni fog, ha „jobb vagy bal ujjad megkötök jó erősen.” Ha nem használta, jeleljen érte az öreg könyv hallgatója írja.

„Az ki vissza nem járhat a hirtőba”, azaz ki nem ilhet háttal a menetirány felé, annak a következőket ajánlja az öreg könyv: „végy egy árkus itató Papírost, márcsd erős cezdebe, azután ted az gyomrodra, fászlid be jó erősen, igen jó orvosság.” — A hia és udvariallan emberek, kik inkább ilnek gigerlisen hanudálnak a nagy ilésen ilő utítások térdére, mint a szemközti kis ilésre, tegyenek a recept szerint ecetsavba mártott itatóspapírost a gyomorra s bizonyosan fognak tudni máskor visszatéll ilve kocsiakzni.

„Hidég lölésről pedig végy egy tojást, lözd meg, ha megégett tisztid meg a hajábu, azután ásd hangyalacszekben, elitagygya isten kegyelméből a hudegőlést.” — mert valoszinűen tartom, hogy a lézákéket védő hangyak alaposan kimelegítik csipésükkel a váltólásban szenvedő páciens.

„Az Selyem Materiából az szerkényőcsét kivenni: végy egy tojásnak a sárgáját és kezd meg vele azután szárlid meg, mosd ki íris vízzel, ha meg ki nem vete jól, tehát kezd vele adig, valamég ki nem veszi.” Selyemruhában ugyam 1755 óta nem szokás szelére ilni, de a mostani háborús nyomorúságban még erre is kerűlhet a sor, jó lesz tehát a recept megjegyezni.

Az 1833-ban gyűjtött receptek, — háta a 78 év alatt haladó kultúranak, — már sokkal praűzibilisebbek és elfogadhatóbbak, azért ezekből is ideigittatok néhányat.

„Aki az álmoság miatt elégtelen a munkára, vagy más alvó szer megittalul alszik, fekete gyopár levelet meg kell vízben főzni és azt innya, azonnal használ is fell serkentő az alvó szentet.”

Végül, — last, not least, — „nota bene” alatt jegyzi föl a receptek gyűjtője, hogy „a china nevű orvosságot bevenni nem kell, mert egy nyaklást meggyógyít is, más gyvakrabban halást valamely tagjában az embernek okoz.”

Ez már olyan orvosság, mint a töltőtkáposzta: a magyar ember meggyógyul tőle, a német meghal.

Azt hiszem ugyanilyen hitelt érdemlők a többi receptek is, de mint a másfélszáz év előtti emberek gondolkodásmodójának dokumentumai, tagadhatatlanul érdekesek.

Ujvidéki séták.

Semmi becsé, értéke a pénznek nincsen, de nem azért, mert tényleges értéke csökkent, hanem mert lebecsültek.

Kis pirosposztság gyermekeknek 2 db. kétfilvért adok. Megnézi, megforgatja és aztán visszadadja. Kérdezem az okát. Hát azért nem fogadja el, mert ezért nem vehet cukrot. Hogy segítsék rajta 10 fillért adtam neki. Mintha puskából lötétek volna ki, oly gyorsan szaladt vele a boltba, cukrot vett. De ha kioltatnók a gyermeket, hogy minden fillért meg kell becsülni, akkor már a gyermek is hozzá szokott és nem cukorra, hanem más szükségesebbre költené el.

A hősöknek szobrot állítunk. Nagyon szép a kegyelet. Emberi kötelesség. De amikor még a vérsz, a fergesség, a tüz fölöttünk ontja pusztító erejét, akkor ne a szoborra gyűjtjük a pénzt, hanem arra, hogy a majdani hősököt most neveljük.

A háboruban kiváló, akik a hazért, értünk estek szebb szobrot érdemelnek, mint érvagy kőbőlvalót; husból, vérből, eleveleinktől építünk minden kis honpolgár szívébe, melyet itt e városban is megeselekedhetünk. Ez az élő szobor hirdesse nagyságunkat, kegyeletünket, emberi műveltségünket. Németországban szigorúan megtiltották, hogy amíg a háború tart, addig a hősök szobraira gyűjteni nem szabad.

Mert sokkal fontosabb leendőink vannak most. Az élőkrol kell alaposan gondoskodnunk, ugy a frontbeliekrol, hogy erosen vasmarokkal tarisak a védő legyvert, és az otthoni kisesinyekrol, kik védő szolgálat alatt fejlődő derek polgárokkal: kik kiépítik az új, erős, erkölcsös, boldog Magyarországot.

HIREK

Gyász. Payerle Nándor rendőrkapitány úr-nyos csapás érte, atyját vesztve. Payerle János nyug. közszolg. 60. életénél 76. évében szívroham következtében elhunyt. A volt áru bókányi jegyző hivatalán szommal szentelte életét a város és a község leivirágásának. Családja a következő gyászjelentést adta: Öv Payerle Jánosné, Csarsch Hermína, gyermekei Etel férj. dr. Sommer Antalné, Nándor és János nevében is, melyen megemlékező jelenti Payerle János Dunabogány község nyug. jegyzőjének 76 éves korában, boldog hazaságának 55-ik fordulóján, hosszas szenvedés és a halotti szentségek ajtó felvétele után 1917. évi május hó 2-án esti 11 órakor bekövetkezett gyászolt elhunytát. Temetése a római káth. sírkerti kápolnájában történt. Emléket hálás szeretettel örizzük. Bőke haimvairól Payerle József nővére; Payerle Nándorné szül. Rajháthy Maya, Payerle Jánosné szül. Parcsits Irénke menyegye; dr. Sommer Antal, Klacsó Árpád, vejei; Payerle Béla, Akos László, János, Winkler József és neje Helén, Winkler Károly és neje Rózsika, Szommer Anna férjzetten Klacsó Árpádné, Szommer Flóra, Etel, János, Irma, Hermin, Rózsika, Irénke és Karola unokái; Klacsó Annuska, Bella, Mariska és Lacika, Winkler Rózsika és Helén dédunokái. — A gyászoló család iránt általános a részvétel.

Ismét kidőlt egy érdemes férfi a bóról a gárdából, melyből már csak nagyon kevesen vannak Dr. Steinfeld József a régi, de mindig modernül gondolkodó, tudományai haladó, érdem-munkásságot kifejtő orvos, életének 70. évében, sok szenvedés után pénteken jobbléte szende-rolt. Rendkívül lelkiismeretes volt Steinfeld doktor és ugy Cserven-lyán, ahol mint községi orvos igen soká működött, valamint Ujvidéken, ahol az izr. iskola inkóborzóki tagja is volt, általános közszívetelnek örvendett. — Temetése ma (vasárnap) lesz d. u. 4 órakor.

Tuschell Ferenc volt város- tanácsnok is meghalt. Magas- kort érte, 92 éves lett, nagy az örökifju emberhez is bekap- potatott a halál. Csatorók a város- temetőben. Temetésen a város- tanács dr. Marczkovich Imre h. polgármester vezetése alatt meg- jelent. Az elhunyt állandó össze- kötöttségben volt a legmagas bíró- bécsi körökkel és több bécsi és németországi tekintélyes lapnak tudósítója volt. Kifűző művészi- sége, finom érzéke csak a hazai- as irány melé állította. Hagya- tekében sok ősbetűs emlék le- het, melyek a Bach korszakra világot vetnek. A történelemre nagybecsűek ezek az ereklyék.

A vasárnapi cabaret előadás. Vasárnap délután ismét vidám gyermekdaráz töltötte be az új- vidéki Dungszerky színházat. Az Ujvidéki Polgári Magyar Daloskör nagysikerű jótékony- célú cabaret előadást rendezett, melyvel Gyenizse Károly az elő- adás buzgó rendezője, valamint az egylet kifűző előlege Wachtl Imre a jótékony-ság körül ismét

— mint már számtalanszor — elvitathatatlan érdemeiket szere- ztek. A szereplőszemélyek legna- gyobb része páratlan ügyesség- gel és meglepő biztossággal ját- szottak, sőt némelyike egyenesen kiváló művészi tehetséget arult el, különösen Hódoványi Elus, Márkas Gizé és Deutsch Lucé uréányok lettek rátermett sé- gűkről élénk tanúságot. Hódoványi Margit bájos urleány pro- logját finoman és művészi alaki- tással adta és számtalan elismerő tapsot vallott ki a közönségből. Jók voltak még: Nagy Ilonka, Kántner Wally és Dvidl Hermin. Schwarzzenberg c. leányka füs- szerepét nagyszerűen játszotta. Kohn Elza „Nagyonyó”-ja szin- telen jó volt. Zwipp Ernő vig monológja, valamint Kohn Ernő „Tót tanemestere” sok vidám peret szerzett a tapsokkal nem igen farkadók apró közönség- nek és pompás alakításaitkal ha- talmas tapsviharakkal jutalmazta. A „Kárpátok” c. egyfelvonásos színműben Szepies Vilmos, Zoltán Tibor, Lustig Nándor és Winkler Károly majd megható, majd pedig lélekemelő jelenete- ket röltöztötek. Ki kell még emelnünk Lampel Páit és Szben- ray Arisztidet, kik nagykomny- séggel játszottak nehéz szerep- ket. Felvonásokközben Dutsch Gábor a közönséget szellemes kontralással mulattatta. Itt em- lítjük meg Gyenizse Károlyt, kit tulajdonképpen elsőnek kellett volna megemlítenünk. A főltnk megszokott kifűző humorral és mesterien adta a papushóst.

Az újvidéki vegyvizsgáló ál- lomás új vezetője Klímm Sándor lett. Decsy Dezső dr. öröke szaktanber kezébe került és így remélhetőleg nem grassálnak to- vább a hamisítók. Boldogult Decsy váloáságos raziát tartott a hamisítók közül és eliasztotta őket az újvidéki piacról. Remél- hetőleg Klímm vegyész is meg- tesz hatáskörében mindent, ami a hamisítók korszakát ismét le- tiltatja. Állását folyó hó 10-én foglalja el.

Rokkntak kiképzése gazda- sági tisztviselőkké. Az országos hadigondozó hivatal saját inté- zetű részére a háboruban rok- kantá vált legénységű egyének közül gazdasági tisztviselőket dhajt kiképezni. E célból a nevezett hivatal Budapestben három havi gyakorlati tanfolyamot létes- tit. Elméleti képzettség tekinté- tében felvételi előfeltelel a köz- zéiskola vagy a polgári iskola legalább 4 osztályának sikeres elvégzése. A tanfolyamra való felvétele iránt az országos hadi- gondozó hivatalnál személyesen vagy írásban lehet jelentkezni. Csak olyanok jelentkezhetnek, kiknek utókezelése már befejez- tetett és törődöttségük olyan, hogy katonai szolgálatra többé nem jönnek figyelembe, vagy akiket a katonai szolgálat kötele- ségből már elbocsátottak. A tan- folyam alatt a hallgatók 40 kor- pótlékot kapnak.

A nagy. ktr. honvéd főreál iskolában és Ludovika Aka- démiában az 1917/18. tanév kezdetén, betöltendő helyekre vonatkozó pályázati hirdetésny megkezdett és a városi tanács katonaugyosztályában betekint- hető.

Hirdetmény. A magyar kir. miniszteriumnak 2240/M. E. 1916. számú rendelet folytán 1916. évi július hó 15-én 19368. kig. 1916. szám alatt kibocsátott hirdetmé- nyemben a disznósírira, hájra s mindennemű szalonnára nézve megállapított árakat f. évi május hó 1-étől kezdve hatályon kívül helyezem s ezen naptól fogva a közvetlen fogyasztást szolgáló kiskereskedelmi forgalomban követhető legmagasabb (maximá- lis) árak ezen cikkekre nézve a következők: 1. Olvasztott disznó- zsír kgr.-ja 10 K, 2. Friss nyers szalonna kgr.-ja 9 K, 3. Háj kgr.-ja 9 K 60 fill., 4. Sózott szalonna kgr.-ja 9 K, 5. Füstölt-, papiri- kás-, főzött- és esemégszalonna kgr.-ja 10 korona. Fenti hirdet- ményem összes előbi rendelkezé- zéseit hatályban maradnak. — Ujvidéki szab. kir. város taná- csanak 1917. évi április hó 23-án tartott üléséből. Profuma Béla polgármester.

A Magyar Királyi Folyam- és Tengerhajózási R-T. igazga- lóság közlemé teszi, hogy O- futak állományát árviz miatt további intézkedésig az összforgalom szá- mára megszüntette. Figyelmezteti azonban a közönséget, hogy az Ófutakkal szemben levő Beocsin hajóállomás az Ófutakkal való forgalomban előnyösen használ- ható, miután a két hely között rendes révátkelés van.

T. olvasónk figyelemét fel- hívjuk Bardös és Társa cég lapunk mai számában megjelenni „DOB” szappanpótló hirdetésére.

Csalás. Jankov Nikoláné palánkai lakos a palánkai község előjáróságát tévedésbe ejtette azzal, hogy a vele vádházasság- ban élő Lukács Tósa bevontul katona két lánya nála van eltar- tásban, ezért Jankov Nikoláné 131 kor. hadiségélyt kapott, ezen tévedésbeesését Jankov Niko- lánét 8 napi fogháza és 20 ko- rona = 1 napra nélték jogerősen.

Lopás. Milkov Vászja pirosi lakost azzal vádolták, hogy a pirosi szőlőkben Banesi József, Prubanszki Sándor, Rápáti János, Boros Mihály stb. pirosi szőlő- tulajdonosok kumyhóit feltörte s ömelt lopott volna, minthogy ezen esemény bizonyítható nem volt, a kir. tszék Milkov Vászát felmentette.

Okirat hamisítás: Danilov Péterné paragi lakos a közög- házanál fel leg-ös utaiányt ka- pott cukorra, ő azonban a bevá- sárlás alkalmával másfél kgr.-ra igazította ki, miért a kir. tszék egy napi fogháza itéle Danilov Péternét. Az ítélet jogerős.

Árdrágítás. Rác Sándor titeli asztalos azzal volt vádolva, hogy fiával szerkeskedéssel üzérke- dik, minthogy igazolta, hogy már a háború meglezése előtt is iparszerűleg foglalkozott vele, sőt ezután adót is fizetett, a kir. tszék Rác Sándort a vád alól felmentette.

Egy nap tábori postája. Ér- dekes számok ezek. Egy hadosz- tály tábori postájára egy nap alatt 18.700 levelezőlap érkezett és 19.656 adatolt fel. Level 7193 jött és 8460 ment. Postatanvány, címerek 176, feladatott 237. Jött továbbá 415 nyomtatvány, 1972 újság, 567 áruminta és 2600 csomag. Egy nap alatt!

A dr. Gál-féle palotában egy csinos, tágas üzlet- helység azonnal kiadó.

Közlelőbbi értesítés nyerhető: Hellecs Miklós háztulajdonosi Vukovics-u. 28.

Tudom izlene Önnek most egy jó fiatal

?

Öv. Fischer kávécsarnok- és étkezdejében minden jó, iz- letes fiatal várja Önt. — Uj- vidék, Kossuth Lajos-u. 51. szám a. (postával szemben).

Villát

nyári lakást, kert- illetőleg szállóvet a tisztviselő- vagy Daránytelepen keresek meg- vételre. — Címem az Ujvidéki Napló szerk. meg tudható. —

A vonatok kérése ellen. — Közismert, hogy a vonatok különösen az utóbbi időben, óriási kérésekkel érkeznek be, aminek nagyrészt azok túlzottsága képezi okát. Hogy ez a viszás helyzet megszűnjék, a vasút igazgatóságok különböző rendszabályokat léptettek életbe, amelyek a katonákra nézve is kötelezők. — A rendszabályokat nagyjából a következőkben ismerjük: A menetjegyek kiadását 5 perccel, az utópodgyász feladását pedig 15 perccel a vonat indulása előtt beszüntetik. Az állomásokat utasították, hogy semmi esetre sem szabad saját vagy szövetséges katonáknak magasabb kocsiosztályra jegyeket kiadni, mint amely rendfokozatukkal fogva őket megilleti. A gyorsvonatok használata csak akkor engedélyezett meg, ha ez az utazási okmányon külön fel van tüntetve. Leszállásnál lehetőleg a kocsi első lépcsője, felszállásnál a kocsi hátulso lépcsője használandó. Tul sok kézipodgyász elvitele tilos. A katonai személyek minden tekintetben szigorúan ellenőrizendők és kötelesek a katonáknak, hogy a vonatkísérő személyzet amaz intézkedéseiknek, melyeket a rend fenntartása érdekében eszközölnek, okvetlenül eleget tegyenek. A tisztai szolgák nem utazhatnak a tisztakkal egy szakaszban, kivéve azt az esetet, ha az illető tiszt apólasra szorult.

Első fecske. Lipik gyógyító-fürdőről látjuk az első fürdővendégkönyvtárat 416 fürdővendégről. A fürdőhely teljes üzemben van. Az ott annyira kedvelt fürdővel kombinált pénziót a fürdőigazgatóság a mostani időben is fenntartja.

HIRDESSZEN AZ „UJVIDEKI NAPLÓ“-BAN

A katonai sírok rendbehozatala. A tavasz beálltával a katonai sírok egyike-másika, különösen azok, amelyek újabb időben létesültek, a nedvesség következtében kezdő földsuszamlások folytán, eredeti alakját elvesztette. A hadvezetőség most elrendelte, hogy a sírokat hozzák rendbe és a sírhalmokat körülbelül 20 centiméter magasságra emeljék

fel, mi mellett földtömegek besujkítása által a sír olyan állapotba kell hozni, hogy további besüppedés elő ne álljon. Az egyes temetők sírhalmait teljesen egyöntetűen alakítandók át, azután a sírhalmokat be kell fűvelteni. Az utak megtisztítandók és jó karba helyezendők. E célra lábadozó vagy könnyű beteg katonai egyének használhatók fel. A sírkövek feliratait meg kell vizsgálni és ahol szükséges, a feliratokat ki kell javítani, esetleg új feliratokat is kell készíteni, hogy a felirásokat könnyen el lehessen olvasni. Ha a költészet a temetőt fenntartó költség nem fedezi, úgy az a kincstár költségére eszközölhető.

A „Darwin.“ Dr. Fülöp Zsigmond népszerű természettudományi folyóiratának május 1-i száma a szokott érdekes és változatos tartalommal jelent meg, melyből kiemeljük a következő cikkeket: *Damm.* Modern vegetáriánus kutatás és fejlődés. Dr. Szilády Zoltán: A nemes selyem versenytársai. *Spektor:* Új cölöpletek Zürichben. *Jankó Elemér:* A méhek szaglása. *Clemens Kálmán:* A Wassermann reakció. Dr. F. Zs.: Behring. *Kresz Ödön:* Kísérletek fémtövezetekkel. *Különfélék:* A benzol robbanások veszélye. Fénykezelés izzőkörtékek. Új fűtőgáz. Papir cukornád-ból stb. — A kiütő folyóirat előfizetési ára fél évre 5 kor. — Mutatószámot küld a kiadóhivatal: Bpest, Andrassy-u. 60.

Pályázati hirdetmény intézeti szolgai állásra. A nagyváradi hadapródiskolánál egy II. oszt. intézeti szolgai állás töltendő be. Erre az állásra próbaszolgáltatásra jelentkezhetnek oly rokkantá vált altszűk, akik az 1873. évi II. t. c. 1. vagy 2. §-a alapján igazolvánnyal vannak ellátva. Feltételek: nőtlen állapot, továbbá a magyar nyelv ismerete szóban és írásban. Könyvtárkezelésben való jártasság előnyt biztosít. A próbaszolgaiat ideje alatt az illető a megfelelő altszűk rendfokozat-szerű illetményét megtartja és ha ezen szolgálatra való alkalmasságát beigazolta, a lezerelés után az állással a következő illetmények járnak: fizetés évi 1320 K, természetbeni lakás, egyen-

ruházati járulék egyszemélyenként 120 korona. A kérvények a pályázók felettes hatóság (parancsnokságok stb.) útján a min. kir. honvédelmi minisztériumhoz folyó évi június hó 1-éig terjesztendő be.

Viszketegséget

rűnt, sümört legbiztosabban elhalszítja a
Barna zsír

Kis tégely kor. 1-60
nagy tégely kor. 3-—
családi adag kor. 9-—
utastással rendelhető

Dr. Flesch E.

„Korona“ gyógytárából, Győr

Bebizonyosodott, hogy egyedül a

„**DOB**“ jegyű gyártmány pótolja a szappant. Illatos! Kemény! Habzó! Simulékony! Egyhatodikos darabok. Agitációs csomag tíz korona előleges beküldése ellenében 5 kgr. súlyban, bárhova bérmelve. — Vízszontelárusítóknak 50 kilós láda exc. láda ab raktárunk 50 korona, tehát darabja husz fill. — 10 láda vételnél 10 % áruárbait. — 250 darabot 64 koronáért bárhova postán bérmelve küldünk. Megyei előadásútlók ke-restetnek.

Bardócz és Tsa
Bpest, V. Balaton-u. 12.

A Dreher Antal szerződési r.-t. Frigyesi Béla újvidéki cég a

„FEHÉR ÖKÖR“-HÖZ

cimzett fogadót május 1-től saját házi kezelésébe vette át és a legfőbb törekvése a cégnél az lesz, hogy ezen régóta előnyösen ismert vendégfogadót jó étellel, italival és figyelmes kiszolgálással még jobban megkedveltesse Újvidék és környékének közönségével.

Óránként frissen csapolt Dreher-féle Korona-sör!

UJVIDEKI VÁROSI JÓDOSGYÓGYFÜRDŐ ALCALICUS JÓDOS GYÓGYFORRÁS.

Modernül épült fürdőépületben jó, langószap, mór, halléni só és tengerisó-fürdők, szénsavas fürdők. Kínóli férfi és női osztállyal felszerelt hidegvízgyógyintézet — VILLAMOS GYÓGYMÓDOK. Modernül beendezett gőzfürdő és kád-fürdők. Csusz, köszvény, ischiász, idegbetegségek, mindenféle női bajok, gümös csontbajok, vérhaj ellen.

Értesítem Újvidék és környékének t. közönségét, hogy a

Széchenyi-féle szállót

(Petőfi-utca és Széchenyi-utca sarok) megvettem és május hó elsején a saját kezelésembe veszem át. — A szálló tiszta szobáit és kitűnő konyhájú vendéglőjét a közönség szives figyelmébe ajánlom. — Legjobb italok. — Minden este zene.

Koplovics József

a Széchenyi szálló tulajdonosa.

„**CLUB**“ CIGARETTAPAPIR csak akkor valódi, ha az itt látható védjegyes képek rajta vannak.

Minden csomag teljesen 100 lapot tartalmaz. Utánzó-soktól, melyek mind silányabb minőségűek, óvakodjunk

Vége a kávéhiánynak!

Keverjen egy pohár teje egy kávéskanálnyi Fischer-féle pótkávét és édesítse meg egy kockacukorral. Kitűnő ízű, tápláló reggelhez jut és a cukorral is takarékoskodott. — A Fischer-féle folyékony pótkávé kapható nagyban a Fischer-féle Folyékony Pótkávé Részvénytársaság központi eladási irodájában: Budapest, I., Átlós-ut 22-24-26-28. Kicsinyben minden jobb fűszerkereskedésben kapható. — Telefon: 10-22. szám.

PROJEKTÓGRÁF RÉSZEK-TÁRS.

A
menekülő élet
rejtelmes történet Poe
Edgár novellája után 4 f.
A főszerp. House Peters.
A nagy amerikai sorozat
legnagyobb filmalkotása

Jótállás a biztos eredményért.

Törvényesen
védve.

Reiter Oszkár

nagybecsereki ny. főkapitány és faj-
baronfi-tenyésztőnek nagyszem-
talmánya a 10—42

„PATKÁNIN”

patkányirtó-szer, (nem mérge) mely
emberre és háziállatokra nem ártalmas
és főleglenn minden más irtószert.
1 doboz ára 3 K mely elegendő
körülbelül 50 patkány kiirtására. —
Minden dobozhoz használati utasítás
van mellékelve. Ismertető prospek-
tus, melyben le van írva, hogy kü-
lönféle nagyságu gazdaságban hány
adag használandó, kérésre ingyen
küld a PATKÁNIN gyár egyedüli
elárústója, a Torontói Agrárbank
Részvénytársaság, Nagybecsereken

TIVOLI

A
mindenható
erő

szociális dráma 4 felv.
Erika Glässner a főszerp.

Pezsődugót

használat, de nem töröflet,
30 filléret vesztés darabon-
ként. Küldhető előzetes inda-
közötés nélkül utánvéttel. —

Uj palack-dugókat

minták előzetes beküldése mel-
lett a legmagasabb árban ves-
zünk.

Frommer Testvérek

Budapest, Teréz-körút 23. sz.

Csúz, kőszvényben
belső hajokban szenvedők évszázadok
óta bevált rádiusos gyógyító fürdője

LIPIK

 (Szlavonia) **64° C**

Háboruban is télen-nyáron üzemben.

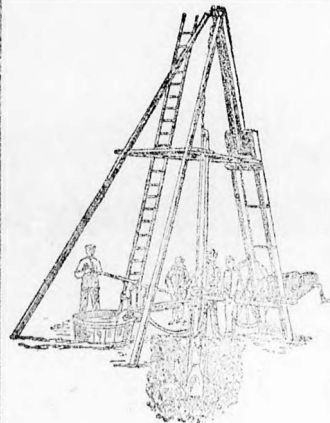
Fürdőikkel egyesített gyógy-
penziónok. Prospektus küld a
FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

Radioaktív, alkalisus,
sós, jódos hőforrások,
ISZAPKEZELÉS.

BLANKA ÉS EMBREKA SZAPPANPÓTLÓK

postászetküldési osztálya. — Egy 10 kilós postacsomag tartalmaz 30 darab
blanka és 15 darab Embreka szappanpótló ára 30 korona bérmentve, cso-
magolóval együtt, utánvéttel. — Ezen szappanpótlók Németországi gyárt-
mányok és teljesen potolják az összes drága szappanokat a legkényesebb
fehér és tarkaruhák mosásához, háztartásban: kéz, padló és edények stb.
surolásához nélkülözhetetlenek. — Dr. K. Brauer berlini híres vegyész véle-
ménye szerint őrjási tisztító hatása mellett fertőtlenítő is, mert a káros
bacilusokat megöli és a legjobb zsír tartalom nem feldőlhet van kösztyve.
Németországban és Ausztriában általános községszolgálati cikket képez. Ke-
reskedőknél, háztartásban, állami- és magán ipartelepeknél, továbbá kórházak,
foglytáborok és barakkok részére különösen ajánlhatjuk. Rendelések körétek:

Szappanpótló anyagok Kivitele és Behozatala Csomagosz-
tályába, Budapest VI., Csengery-u. 66-30. Telefon 51—94.

Ki óhajt

mély vagy árté-
zikutat furatni?

Az forduljon

Jovanovits T.
Milán-hoz

(Bercsényi Miklós-utca 12.
szám alatt) ki díjtalanul
készít tervezteket.
5—5

**Autóiskola, mely soffőr és
gőzgépezelői vizsgálatokra**
sikeresen előkészít

Góttel János automobil műves

Petőfi-utca 98. — Telefonszám 217. — Kitünő referenciák,
sok évi gyakorlat, szakműhely, saját szerzeményű szakkönyvek

Gép- és hengerolaj
valamint kőszén kátrány

minden mennyiségben kapható

Komlós Bélánál

Ujvidék, Kossuth Lajos-utca 43. szám (Örmény-utca bejárat.)
Interurban telefon: 391. szám.

„FOTÓ”
FÉNYKÉPESZETI
SZAKÜZLET BUDAPEST
RAKOCI-UTCA
NAGYBAJCSÓ

Kérjen időszaki értesítőt!
Amatőr munkát szakszerűen
végezt!

Dr. PALÓCZ k. egészségügyi
tanár, v. körhízi
szpecialista orvos

Bpest, IV., Ródy-körút 2. sz.

sok évi őrjási specialis practica foglalt teljes
biztonságot, felsőmért és kigyógyítja az
fertőzést, mint nőknél a tilkos és nem be-
teresséket, valamint az azokból származó
önmegbetegedéseket. Rendel. helyek: Budapest d. e.
16—12-ig, c. u. 2—3-ig. Ha személyesen nem
találunk volna megelémlni, válaszoljék le-
vele szívesen adunk felvilágosítást arról,
hogyan oltom ki a fertőzést szabaddal
mag győlegetően a bantól 17—20

Látványosság

a Nagyruház (Párisi)
új helyiségében (Jovi-
csin volt vátele) a 25
legszebben berendezett
kirakati. A Nagyruház-
zat új otthonában Kos-
suth Lajos utca 44
szám alatt minden lá-
togatónak, vételkényeser
nélkül, megtekinthet
--- minden árúkat, ---

Kitünő halpaprikást

az már elismert tény,
csakis BRÜDER IST-
VÁN vendéglőjében
Fater 1. sz. a, minden
hétfőn este lehetnek.

Egyáltalán a legjobb drága
Hamar PALMA védőborsó